

1 Diyaliz öncesi

2 Diyaliz öncesinde yaşadığımız en büyük güçlük genellikle damar girişi ile ilgili oluyor. Damar girişi bazen yeni hastalarda herkese yaptırmak istemiyor, izin vermiyor, veya iğne girişinde canı yandığı zaman hemen tepki verebiliyor. Bir daha o hastaya yaklaşamıyorsun. Biraz kolu geçtikten sonra ancak o şekilde yaklaşabilirsin. Bir süre senin giriş yapmanı istemiyor. Yani hasta burada aslında hemşire seçiyor, kendi belirliyor hemşireyi, kim bakım verecek kendi seçiyor haklı olarak. Onun için de damar yolunun hayati önemi var.

..Hastanın hemşire seçme
..Hastanın kaygılı olması

3 Bazı hastalar çekeceğimiz sıvı miktarı (UF) için mesela arkadan tekrar kontrol ettiriyor, kaç yazmışsın diye, güvenmeyebiliyor. Yani zaten diyaliz hastalarının çok da normal olmalarını beklemem lazım. Çok etkileniyorlar. Normal düşünemiyorlar. Hastayı sürekli yakından takip etmek gerekiyor. Zaten bir süre sonra hasta ile aile gibi oluyorsun. Hastayı da iyi tanıyorsun. Kimin ne tepki verebileceğini kestirebiliyorsun. Hangi duruma ne tepki verecek ona göre şekil alıyorsun, mecburen çünkü o tedavinin uygulanması gerekiyor.

..Hemşirenin hastaya güv
..Hastanın kaygılı olması

4 Bu aşamada en büyük sıkıntı damar erişimi ve UF konusunda olabiliyor. Burada hastaya göre hareket ederek genellikle başediyoruz.

..Damar erişimi
..Hastanın sürece müdah:

5 Diyaliz sırası

6 Diyaliz sırasında makinenin hangi arızada ne alarmı verdiğini, bunun ne gösterdiğini deneyimle biliyorsun zaten. Mesela ven yükseldiği zaman hangi iğnede sıkıntı olduğunu tecrübeden anlayabiliyorsun, ona göre düzeltebiliyorsun. Burada tecrübe çok önemli onunla alakalı bence başedebilmek. Bilgi de tek başına yeterli değil. Araba sürer gibi refleks oluyor bir süre sonra.

..Hemşirenin bilgisi ve dene

7 Diyaliz sırasında mesela hastaların huzursuz el bacak sendromu olabiliyor, uykuya daldığı an kolunu çok hareket ettirebiliyor. O zaman sürekli hastayı gözlemlemek ve uyarmak gerekiyor. Ama o hastaları bildiğin için iğnelerini güzel sabitliyorsun, ona göre önlemini alıyorsun.

..Komplikasyonlar

8 Diyaliz sonrası

9 Diyaliz sonrasına ilişkin, aslında çok önemli bir güçlük yok. Burası bizim için en kolay kısım. Hastayı takip ettiğin için ve artık hastaları da tanıdığın için hangi dakikada ne olduğunu biliyorsun. Hangi dk da hastanın tansiyonunun düşeceğini, nasıl müdahale edeceğini, her şeyi takip ettiğin için bu konuda sıkıntı yaşamıyorum mesela. Diyaliz çıkışında hastalar acele ediyorlar, çıkıp gitmek istiyorlar. 4 sa uzun bir süre. Sabırsızlıkları var tabi. Ve birbirlerine bakıyorlar, hangisi erken çıktıysa aa beni de çıkarman lazım diye. Burada sadece acele ettirebiliyorlar.

..Dinlenmeden kalkma/acele

- ..Dinlenmeden kalkma/acele
- 10 Kanama eğer iyi sabitleme yaptıysan sıkıntı olmuyor. Bazen hastalar kaydırma yapabiliyorlar, hemen acele edip kalktıkları zaman kayabiliyor o bantlar. Kanama oluyor, çok fazla değil ama. Yine de çok sık olmuyor.
- ..Dinlenmeden kalkma/acele
- 11 Bazen hastalar diyaliz sonrası tartılmaya gittiği zaman tansiyonları düşebiliyor. Orada müdahale etmek durumunda oluyoruz. Öyle başımıza gelebiliyor.
- ..Fazla sıvı ile gelme
..Diyyete uyumsuzluk
- 12 Genel olarak bazı hastalarımız hiç yeme içme durumuna dikkat etmiyor. Psikolojik sorunlar da buna ekleniyor tabi. Destek almaları da gerekiyor. Özellikle kilolarına dikkat etmiyorlar. Tabi o zaman her gün diyalize almak, yoğun bir diyaliz programı uygulamak zorunda oluyoruz. Onu o şekilde çözmeye çalışıyoruz. Aslında yine de çözemiyoruz. Hastanın kendisiyle ilgili biraz da bu.